basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERING

GRAAD 1

AFRIKAANS HUISTAAL

STEL 3: 2012 MODELVRAE

RIGLYNE BY DIE GEBRUIK VAN JAARLIKSE NASIONALE ASSESSERINGSVOORBEELDE (ANA)

1. Algemene oorsig

Die Jaarlikse Nasionale Assessering (ANA) is 'n summatiewe assessering van die verwagte kennis en vaardighede wat leerders aan die einde van graad 1 tot 6 en graad 9 moes ontwikkel het. As hulpmiddel vir die skoolgebaseerde assessering en om te verseker dat leerders die nodige selfvertroue ontwikkel om suksesvol deel te neem aan eksterne assessering, het opvoedkundige panele en vakspesialiste voorbeeldvraestelle ontwikkel wat onderwysers vir Taal- en Wiskunde-onderrig kan gebruik. Die voorbeeldvraestelle is ontwikkel, gebaseer op die kurrikulum wat oor die eerste drie kwartale van die skooljaar strek. Daar is ook 'n volledige Jaarlikse Nasionale Assesseringsmodeltoets (ANA) vir elke graad. Die voorbeeldvraestelle, insluitend die modeltoets, is aanvullend tot die skoolgebaseerde assessering wat leerders deurgaans moet voltooi en vervang nie die skoolgebaseerde assessering nie.

2. Die struktuur van die voorbeeldvraestelvrae

Die voorbeeldvraestelle is ontwerp om verskillende tegnieke of style te illustreer om dieselfde vaardighede en/of kennis te assesseer. Spesifieke inhoudkennis of 'n vaardigheid kan byvoorbeeld geassesseer word deur 'n meervoudigekeuse-vraag (waar leerders die beste antwoord uit die gegewe opsies kies) of 'n stelling (wat van die leerder vereis om 'n kort antwoord of 'n paragraaf te skryf) of ander soorte vrae (wat leerders vra om gegewe woorde/stellings met lyne te verbind, om gegewe sinne of patrone te voltooi, om hulle antwoorde met tekeninge of sketse te toon, ens.). Onderwysers en leerders sal dus 'n aantal voorbeeldvraestelvrae kry wat verskillend gestruktureer is, maar wat dieselfde spesifieke inhoud en vaardigheid teiken. Blootstelling aan 'n groot verskeidenheid vraagstellingstegnieke of -style gee leerders die nodige selfvertroue om op verskillende toetsitems te reageer.

3. Verband met ander leer- en onderrigbronmateriaal

Sommige teksgedeeltes en vrae word doelbewus vir integrering met die graadverwante werkboeke verbind. Die voorbeeldvraestelle voldoen ook aan die vereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring (NKV), graad R tot 12, die Nasionale Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklarings (NKABV) vir die onderskeie grade en die Nasionale Protokol vir Assessering. Hierdie dokumente, saam met ander dokumente wat deur 'n skool voorsien kan word, sal 'n ryk bron van bronmateriaal vorm wat onderwysers in staat sal stel om lesse te beplan en om formele assessering uit te voer.

4. Hoe om die voorbeeldvraestelle te gebruik

Alhoewel die voorbeeldvraestelle vir die verskillende grade en vakke as 'n omvattende stel saamgestel is, hoef die leerders nie op die hele stel in een sessie te reageer nie. Die onderwyser moet toepaslike voorbeeldvrae kies wat deel vorm van die beplande les. Sorgvuldig geselekteerde individuele voorbeeldvrae of 'n hanteerbare groep vrae kan tydens die verskillende stadiums van die onderrig- en leerproses soos volg gebruik word:

4.1 Aan die begin van 'n les as 'n diagnostiese toets om leerders se sterk en swak punte vas te stel. Die **diagnose** moet lei tot onmiddellike **terugvoer** aan leerders en **geskikte lesse** moet ontwikkel word om aandag te gee aan die geïdentifiseerde swak punte en om die sterk punte uit te bou. Die diagnostiese toets kan as tuiswerk gegee word om nie onderrigtyd in die klaskamer te verloor nie.

4.2 Gedurende die les as kort, informatiewe toetse om te assesseer of leerders die veronderstelde kennis en vaardighede ontwikkel soos wat die les verloop en om seker te maak dat geen leerder agter raak nie.

4.3 By die voltooiing van 'n les of reeks lesse as 'n summatiewe toets om te assesseer of die leerders voldoende begrip het en of hulle die kennis en vaardighede in die voltooide les(se) kan toepas. Spoedige terugvoer aan leerders is noodsaaklik, sodat die onderwyser kan vasstel of daar dele van die les(se) is wat weer behandel moet word om spesifieke kennis en vaardighede vas te lê.

4.4 Om by alle fases leerders aan verskillende tegnieke van assessering of vraagstelling bloot te stel, bv. hoe om meervoudigekeuse-vrae (MK), oop vrae of vryeresponsvrae, kortvrae, ens. te beantwoord.

Waar diagnostiese en formatiewe toetse korter in terme van die aantal vrae kan wees, sal die summatiewe toets heelwat meer vrae insluit, afhangend van die hoeveelheid werk wat reeds teen 'n sekere tyd behandel is. Dit is belangrik om seker te maak dat leerders uiteindelik genoeg oefening kry in die beantwoording van 'n volwaardige toets, soortgelyk aan dié van die Jaarlikse Nasionale Assesseringsmodeltoets.

5. Memorandums of nasienriglyne

'n Tipiese voorbeeld van die verwagte response (nasienriglyne) word by elke voorbeeldtoets en Jaarlikse Nasionale Assesseringsmodeltoets gegee. Onderwysers moet in gedagte hou dat die nasienriglyne geensins rigied is nie. Dit gee slegs breë riglyne ten opsigte van verwagte response en onderwysers moet aanvaarbare moontlikhede ondersoek en ander aanvaarbare response van die leerders aanvaar.

6. Kurrikulumdekking

Dit is van kardinale belang dat die kurrikulum in elke klas ten volle behandel moet word. Die voorbeeldvraestelle vir elke graad en vak verteenwoordig nie die kurrikulum in sy geheel nie. Dit is slegs 'n **voorbeeld** van belangrike kennis en vaardighede en dek die werk wat op die eerste drie kwartale van die skooljaar betrekking het. Die tempo waarteen die werk in sekere skoolkwartale behandel moet word, is vervat in die betrokke Nasionale Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklarings (NKABV).

7. Gevolgtrekking

Die doelwit van die Departement is om die vlak en kwaliteit van leerderprestasie in die kritiese grondslagvaardighede van gesyferdheid en geletterdheid te verbeter. Die Jaarlikse Nasionale Assesseringsmodeltoets is een instrument wat die Departement gebruik om vas te stel of leerderprestasie verbeter. Daar word van distrikte en skole verwag om onderwysers te ondersteun en om die nodige hulpmiddels daar te stel om die effektiwiteit van onderrig en leer in skole te verbeter. Deur van die Jaarlikse Nasionale Assesseringsmodeltoetse as deel van die onderwyshulpmiddels gebruik te maak, sal onderwysers leerders help om vertroud te raak met verskillende style en tegnieke van assessering. Indien die voorbeeldvraestelle behoorlik aangewend word, sal dit help dat leerders die toepaslike kennis opdoen en vaardighede ontwikkel om effektief te leer en om beter te vaar in toekomstige Jaarlikse Nasionale Assesseringstoetse.

1. Lees die storie en beantwoord die volgende vrae:

Nita is baie gelukkig. Haar ouma kom vandag kuier. Sy geniet dit wanneer haar ouma kom kuier. Ouma speel graag speletjies met haar. Vandag bring sy Nita se niggie, Thembisa ook saam om te kom kuier. Nita weet hulle gaan baie pret saam hê.

1.1 **Onderstreep die regte antwoord.**

Nita is baie …

A hartseer
B gelukkig
C slaperig
D opgewonde

1.2 Vul die ontbrekende woord van die onderstaande sin in.

…….. kom vir Nita besoek.

1.3 Omkring die regte antwoord.

Nita se ouma/tante kom kuier.

1.4 Skryf Ja of Nee op die lyn.

Nita geniet dit wanneer ouma kom kuier ……

1.5 Watter soort speletjies gaan Nita en ouma speel?

……

2.1 Wie kom kuier? Omkring die antwoord.

A Pappa
B Mamma
C Tannie
D Ouma

2.2 Vul die ontbrekende woord van die sin in.

..... en Nita is niggies.

2.3 Maak ‘n X in die korrekte blokkie.

Pappa kuier by Nita.	
Ouma kuier by Nita.	

2.4 Onderstreep Ja of Nee

Hulle gaan baie pret hê. Ja/Nee

2.5 Beantwoord die vraag.

Wie is Thembisa?

.....

3. Kyk na die prent en lees die storie.

Elke dag stap die kinders skool toe. Hulle is goeie maats en is in dieselfde klas. Hulle woon ook in dieselfde straat. Hulle geniet dit om skool toe te stap.

3.1 Onderstreep die regte antwoord.

Waarheen gaan die kinders? Hulle gaan ..... toe.

A skool
B strand
C winkels
D park

3.2 Vul die ontbrekende woord in.

Die kinders is almal goeie .....

3.3 Antwoord Ja of Nee.

Ry die kinders elke dag skool toe? .....

3.4 Voltooi die sin.

Die kinders is gelukkig omdat .....

3.5 Waar stap die kinders?

.....

4.1 Kies die regte antwoord.

Hoeveel kinders stap skool toe?

A vyf
B twee
C vier
D drie

4.2 Kies die regte sin. Plaas ‘n X in die blokkie.

Gister die kinders skool toe gestap.	
Gister het die kinders skool toe gestap.	
Gister het die kinders skool toe stap.	
Gister die kinders skool toe loop.	

4.3 Vul die ontbrekende woord in.

Die kinders dra .....

4.4 Wat maak die kinders met hulle boeke?

Die kinders .....hulle boeke.

4.5 Trek ‘n lyn om die sin met die regte einde te verbind.

	by die strand.
Die kinders woon	in ‘n woonstel.
	in dieselfde pad.

5.1 Skryf in hoofletters.

a ..... j ..... h.....

5.2 Verbind die hoof- en kleinletters met mekaar.

B	d
D	u
U	b

5.3 Kopieër die woorde op die lyne.

trom _____ sag _____

5.4 Kopieër die sin op die lyn.

Die seuns speel sokker.

.....

.....

.....

5.5 Skryf die syfers van die woorde neer.

sewe **.....** vier **.....**

6.1 Omkring die een wat nie pas nie.

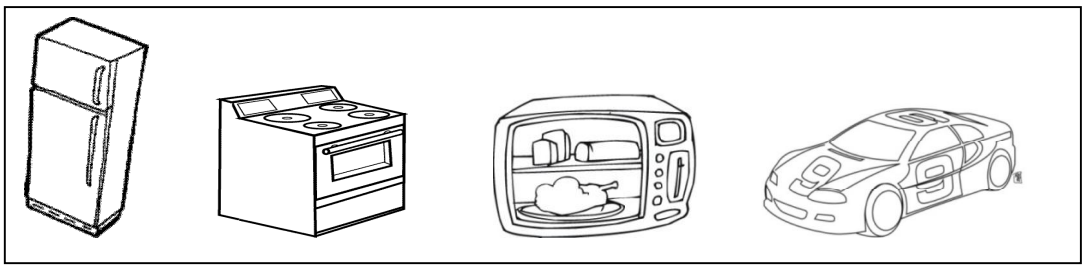

6.2 Kies 'n woord om die lys te voltooi.

hande	boeke	penne

bene
voete
arms
.....

6.3 Kyk na die prente en voltooi die sin.

Ek sien 'n ..... en 'n ..... .

6.4 Kyk na die woorde. Maak 'n X op 4 woorde wat ons van 'n partytjie vertel.

koek
ketel
present
balon
roomys
yster
stoof

6.5 Voltooi die dae van die week in die lys.

Sondag
Maandag
D
W
D
V
Saterdag

7.1 Teken ‘n prent van jou nuus. Skryf ook ‘n sin om te vertel wat in jou prent gebeur.

7.2 Luister na die storie wat deur die onderwyser gelees word.

Sam het ‘n troeteldier. Dit is ‘n hond. Die hond se naam is Rex. Hy en die hond gaan elke dag stap. Sy maat Tom gaan altyd saam. Rex speel graag met die bal.

Teken ‘n prent oor die storie. Skryf ‘n sin of woorde om te vertel wat in die prent gebeur.

7.3 Teken ‘n prent om te wys wat volgende gaan gebeur. Gee ‘n opskrif vir die prent.

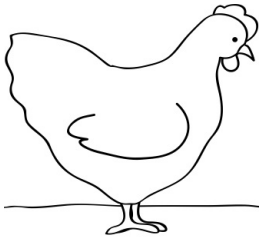		

7.4 Voltooi die storie deur ‘n gepaste tekening te maak.

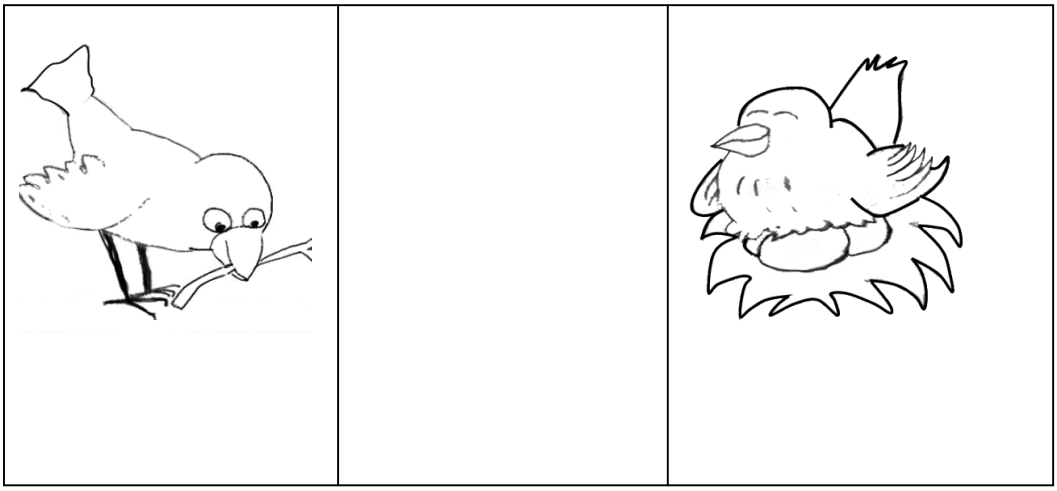

Skryfook ‘n sin om te sê wat in die prent gebeur.

.....

8.1 Trek lyne vanaf die blokkies na die woorde in die onderstaande sin.

groen	is	padda	Die

Die padda is groen.

swem	van	hou	meisies	Die

Die meisies hou van swem.

8.2 Kyk na die prent.

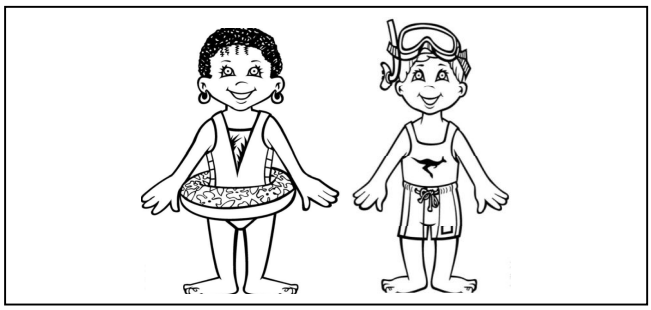

Vul die ontbrekende woord in om die sin te voltooi.

Die kinders gaan .....

8.3 Gebruik die onderstaande woorde om 'n sin te maak.

Mpho maats en goeie Thabo is

.....

8.4 Skryf 'n sin oor jou nuus.

.....

.....

8.5 Bestudeer die prent. Skryf 2 sinne oor die prent.

9.1 Vul die ontbrekende klanke in.

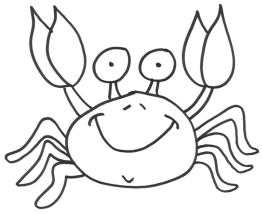

.....ap

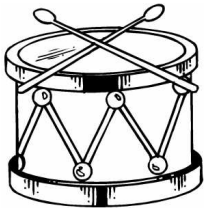

.....om

9.2 Breek op en voeg die volgende woorde saam.

boek .... -.... -.... b + ee +n .....

9.3 Onderstreep die woorde met dieselfde eindklank.

vlag drom hand klag grap

9.4 Skryf woorde met die volgende klanke.

h..... d.....

10.1 Vul die ontbrekende klanke in.

han..... 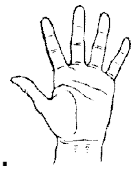 een.... 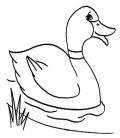

10.2 Verbind die woord met die regte prent.

lamp borsel

10.3 Skryf die name van die prente.

....

10.4 Vul die ontbrekende woorde in. Kies die regte woord uit die raampie.

prop	wol

Die bad het ‘n .....

Dit is ‘n bol .....